

**HOTUBA YA WAZIRI WA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA MHESHIMIWA DKT.
HUSSEIN ALI MWINYI (MB.), KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA FEDHA
KWA MWAKA WA FEDHA 2020/21**

UTANGULIZI

1. **Mheshimiwa Spika**, kufuatia taarifa iliyowasilishwa leo hapa Bungeni na Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama, naomba kutoa hoja kwamba Bunge lako Tukufu likubali kupokea, kujadili na kupitisha Mpango na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa kwa Mwaka wa Fedha 2020/21.

2. **Mheshimiwa Spika**, kwanza napenda nitumie fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu, mwingi wa rehema na fadhila kwa kuendelea kutujalia uzima na afya njema na kutuwezesha kukutana kwa mara nyingine tena leo hapa Bungeni kwa shughuli hii muhimu. Vile vile, kwa heshima na unyenyekevu mkubwa namshukuru Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Amiri Jeshi Mkuu **Mhe. Dkt. John Pombe Joseph Magufuli**, kwa kuiteua na kuendelea kuniadini kushika wadhifa huu katika kipindi cha Awamu ya Tano. Nawashukuru pia Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania **Mhe. Samia Suluhu Hassan**, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi **Mhe. Dkt. Ali Mohamed Shein**, na Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania **Mhe. Kassim Majaliwa Majaliwa (Mb.)**, kwa uongozi wao makini na maelekezo wanayonipatia katika kutekeleza majukumu ya Wizara yangu.

3. **Mheshimiwa Spika**, napenda kukupongeza wewe, Spika wa Bunge hili **Mhe. Job Yustino Ndugai (Mb.)**, Naibu Spika **Mhe. Dkt. Tulia Ackson Mwansasu (Mb.)**, pamoja na Waheshimiwa Wenyeviti wa Bunge kwa kuliongoza Bunge la kumi na moja (11) kwa mafanikio makubwa. Namuomba Mwenyezi Mungu azidi kuwapa maarifa, busara, hekima na nguvu ili muweze kuendelea kuliongoza Bunge letu katika kutekeleza majukumu yake mazito.

4. **Mheshimiwa Spika**, kwa namna ya pekee kabisa napenda kumshukuru **Mhe. Mussa Azzan Zungu (Mb.)**, aliyekuwa Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama kuanzia Machi, 2018 hadi Januari, 2020. Katika kipindi chote cha uongozi wake aliiongoza Kamati kwa umakini na weledi.

5. **Mheshimiwa Spika**, napenda kuchukua nafasi hii kuishukuru Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama ambayo kwa sasa inaongozwa na **Mhe. Salum**

Mwinyi Rehani (Mb.), kwa kuchambua na kushauri juu ya kuboresha mapendekezo ya Makadirio ya Mapato na Matumizi ya fedha kwa Mwaka wa Fedha 2020/21 ninayowasilisha leo hapa bungeni. Wakati wote Kamati hii imekuwa mstari wa mbele katika kuishauri Serikali juu ya umuhimu wa kuimarisha utendaji wa Vyombo vya Ulinzi vya nchi yetu. Serikali na Wizara kwa ujumla imezingatia ushauri huo. Nawashukuru sana.

6. **Mheshimiwa Spika**, napenda nitumie fursa hii kumshukuru aliyekuwa Katibu Mkuu wa Wizara ninayoismamia **Dkt. Florens Martin Turuka** ambaye amestaafu Utumishi wa Umma kwa Mujibu wa Sheria. Kwa niaba ya Wizara tunamshukuru sana kwa kuitumikia Wizara kwa ufanisi na mafanikio makubwa. Ni imani yetu kuwa ataendeleza ushirikiano huo huko aliko kwa maslahi ya Taifa. Pia, nampongeza **Dkt. Faraji Kasidi Mnyepe** kwa kuteuliwa kuwa Katibu Mkuu wa Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa, namtakia kila la kheri katika kutekeleza majukumu yake mapya.

7. **Mheshimiwa Spika**, napenda kutoa pongezi kwa **Mhe. George Boniface Simbachawene (Mb.)**, kwa kuteuliwa kwake kuwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi na **Mhe. Mussa Azzan Zungu (Mb.)**, kuwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais anayeshughulikia Muungano na Mazingira. Sambamba na pongezi hizi, nawatakia kila la kheri katika utekelezaji wa majukumu yao muhimu ya kuwatumikia wananchi na Taifa kwa ujumla.

8. **Mheshimiwa Spika**, vile vile, naomba kumpongeza **Kanali Joseph Peter Bakari** kwa kuteuliwa kuwa Mkurugenzi wa Idara ya Michezo ya Kijeshi Duniani ndani ya Baraza la Michezo ya Majeshi Duniani (International Military Sports Council - CISM). Namtakia kila la kheri katika utekelezaji wa majukumu ya Baraza hilo.

9. **Mheshimiwa Spika**, naungana na wenzangu waliotangulia kutoa salamu za pole kwako **Mhe. Spika**, Waheshimwa Wabunge, familia na wananchi wote kwa kuondokewa na wapendwa wetu waliokuwa Wabunge kwa tiketi ya Chama Cha Mapinduzi katika nyakati tofauti. Mnamo tarehe 15 Januari, 2020, Bunge lako Tukufu liliondokewa na **Mhe. Rashid Ajali Akbar** aliyekuwa Mbunge wa Jimbo la Newala Vijijini, tarehe 20 Aprili, 2020 Bunge liliondokewa na **Mhe. Mch. Dkt. Getrude Pangalile Rwakatare**, aliyekuwa Mbunge wa Viti Maalum na tarehe 29 Aprili, 2020 liliondokewa pia na **Mhe. Richard Mganga Ndassa** aliyekuwa Mbunge wa Jimbo la Sumve. Vile vile, kwa namna ya pekee natoa pole kwa **Mhe. Rais na Amiri Jeshi Mkuu** na kwako Mhe. Spika, Wabunge na wananchi kwa kuondokewa na Waziri wa Katiba na Sheria na Mbunge wa Kuteuliwa **Mhe. Balozi Dkt. Augustine Philip Mahiga**, aliyefariki tarehe 01 Mei, 2020.

10. **Mheshimiwa Spika**, kwa masikitiko makubwa natoa pole kwa **Mhe. Rais na Amiri Jeshi Mkuu, Mkuu wa Majeshi**, Maafisa, Askari, Watumishi wa Umma, Familia za Wanajeshi, kufuatia vifo vya Kuruta 10 wa Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania vilivyotokea tarehe 03 Februari, 2020 wakati wakiwa katika mafunzo ya Kijeshi huko Msata, Mkoani Pwani. Sambamba na hili, natoa pole kwa Mkuu wa Jeshi la Polisi **Inspekta Jenerali Simon Sirro** na kwa familia za Askari watatu wa Jeshi la Polisi waliofariki tarehe 03 Februari, 2020 kwa ajali ya gari Mkoani Njombe. Naomba Mwenyezi Mungu azilaze kwa amani roho za marehemu. Vile vile, natoa pole kwa wananchi waliopata majanga na kuondokewa na ndugu, jamaa na marafiki kutokana na matukio mbalimbali yaliyosababishwa na madhara ya mvua kubwa, ajali na magonjwa.

11. **Mheshimiwa Spika**, baada ya maelezo hayo ya utangulizi kwa mara nyingine sasa ninayo heshima kubwa kusimama mbele ya Bunge lako tukufu kwa lengo la kuwasilisha Mpango na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa kwa Mwaka wa Fedha 2020/21. Kabla sijafanya hivyo, naomba nielezee kwa kifupi Dira, Dhima na Malengo ya Wizara.

DIRA, DHIMA NA MALENGO YA WIZARA

12. **Mheshimiwa Spika**, Dira ya Wizara ya Ulinzi na JKT ni kuendelea kuwa Taasisi iliyotukuka ya kulinda na kudumisha amani na usalama wa Taifa letu. Vile vile, **Dhima** ya Wizara ni kuendelea kulinda Jamhuri ya Muungano wa Tanzania dhidi ya adui wa aina yoyote kutoka ndani na nje ya nchi kwa kuhakikisha kuwa mamlaka na maslahi mapana ya nchi yetu yanakuwa salama.

13. **Mheshimiwa Spika**, katika kufanikisha Dira na Dhima, Malengo ya Wizara yameendelea kuwa yafuatayo:

- (a) Kuwa na Jeshi dogo lenye wataalam, zana na vifaa vya kisasa;
- (b) Kuendelea kuwajengea vijana wa kitanzania ukakamavu, maadili mema, utaifa, moyo wa uzalendo, na uwezo wa kujitegemea;
- (c) Kujenga uwezo katika tafiti mbalimbali za uhawilishaji wa teknolojia kwa matumizi ya kijeshi na kiraia;
- (d) Kuimarisha Jeshi la Akiba;

- (e) Kusaidia Mamlaka za Kiraia katika kukabiliana na athari za majanga na matukio yanayoweza kuhatarisha maisha, amani na utulivu nchini; na
- (f) Kudumisha amani na usalama kwa kushirikiana na nchi nyingine duniani.

UTEKELEZAJI WA MAAZIMIO YA BUNGE NA USHAURI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MAMBO YA NJE, ULINZI NA USALAMA

14. **Mheshimiwa Spika**, wakati Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama ilipokaa na kujadili Makadirio ya Mapato, Mpango na Bajeti ya Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa kwa Mwaka wa Fedha 2019/20 ilitoa maoni, ushauri na maelekezo kwa Wizara yaliyolenga kuboresha utendaji na utekelezaji wa majukumu yake. Napenda kuliarifu Bunge lako Tukufu kuwa maoni, ushauri na maelekezo yaliyotolewa yamefanyiwa kazi na hoja mbalimbali zilizotolewa na Waheshimiwa Wabunge wakati wa mjadala huo pia zimezingatiwa wakati wa kuandaa na kukamilisha Mpango na Bajeti ya Mwaka wa Fedha 2020/21 ninayowasilisha leo hapa Bungeni.

UTEKELEZAJI WA ILANI YA UCHAGUZI YA CHAMA CHA MAPINDUZI 2015-2020 NA MPANGO WA MAENDELEO WA TAIFA WA MIAKA MITANO (2016/17 – 2020/21)

15. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kutekeleza Ilani ya Uchaguzi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM) ya Mwaka 2015-2020, sambamba na kutekeleza Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Miaka Mitano (2016/17 – 2020/21) na majukumu mengine ya Wizara. Maelekezo ya Ilani kwa Wizara yameainishwa bayana kwenye Ibara ya 146 katika vifungu vifuatavyo, naomba ninukuu:

- (i). “Kuviwezesha vyombo vya ulinzi na usalama kwa kuviongezea raslimali watu na raslimali fedha kwa kadri uchumi utakavyoruhusu;
- (ii). Kuendelea kuboresha maslahi ya watendaji katika vyombo vya Ulinzi na Usalama;
- (iii). Kuendelea kuweka mazingira mazuri yanayoliwezesha Jeshi la Kujenga Taifa kuimarisha mafunzo kwa vijana wanaojiunga kwa hiari na wale wanaojiunga kwa Mujibu wa Sheria;
- (iv). Kuendelea kushirikiana na Umoja wa Mataifa (UN) na Umoja wa Afrika (AU) katika shughuli za Ulinzi wa Amani kwenye nchi mbalimbali duniani ili majeshi yetu yaendeleo kupata uzoefu na mbinu za kisasa za ulinzi wa amani;

- (v). Kuendeleza na kuimarisha mpango wa ulinzi shirikishi na kuwashirikisha wadau mbalimbali nchini kutoa elimu kwa umma dhidi ya imani potofu zinazosababisha mauaji ya vikongwe na watu wenye ulemavu wa ngozi (Albino). Aidha, hatua kali na za haraka za kisheria zitachukuliwa kwa wote watakaobainika kujihusisha na uhalifu wa aina hii, ujambazi na vitendo vyenye mwelekeo wa ugaidi; na
- (vi). Kuendelea kushirikiana na Mataifa mengine na Asasi za Kimataifa katika kupambana na makosa yanayovuka mipaka (cross border crimes) hasa ugaidi, uharamia, utakatishaji wa fedha (Money Laundering), biashara haramu ya madawa ya kulevya na usafirishaji wa binadamu”.

16. **Mheshimiwa Spika**, napenda kulitaarifu Bunge lako Tukufu kuwa, Wizara imeendelea kutekeleza maelekezo ya Ilani kwa ufanisi kama ilivyoonyeshwa katika **Kiambatisho Na. 1**

HALI YA ULINZI NA USALAMA WA MIPAKA YA NCHI

17. **Mheshimiwa Spika**, nchi yetu ina mipaka ya nchi kavu na kwenye maji. Kwa upande wa nchi kavu inapakana na nchi za Kenya, Uganda, Burundi, Rwanda, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Zambia, Malawi, Msumbiji na upande wa kwenye maji hususan bahari ya Hindi inapakana na nchi za Comoro na Shelisheli.

18. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, hali ya Ulinzi na Usalama wa mipaka yetu kwa ujumla imeendelea kuwa shwari na hapakuwa na matukio ya uhasama yaliyoripotiwa baina ya nchi yetu na nchi tunazopakana nazo. Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania (JWTZ), limeendelea kujizatiti ipasavyo kudhibiti ulinzi na usalama wa mipaka ya nchi yetu. Hata hivyo, zipo changamoto chache kwenye baadhi ya maeneo ya mipaka ya nchi zinazohitaji kutatuliwa ili udhibiti wa mipaka yetu uzidi kuimarika na kuimarisha usalama wa nchi yetu.

19. **Mheshimiwa Spika**, miongoni mwa changamoto hizo ni uharibifu wa alama za mipaka kwa baadhi ya maeneo ya mipaka. Aidha, kuendelea kuwepo kwa migogoro na viashiria vya machafuko ya ndani katika baadhi ya nchi tunazopakana nazo imekuwa sababu mojawapo inayochangia wakimbizi na wahalifu kuingia nchini. Hata hivyo, juhudi zinaendelea kufanyika kuhakikisha alama za kudumu za mipaka zinawekwa katika maeneo ya Taifa letu.

20. **Mheshimiwa Spika**, changamoto nyingine ni wafugaji kutoka baadhi ya nchi tunazopakana nazo kuendelea kuingiza mifugo yao ndani ya nchi yetu. Mfano, katika Ranchi ya Taifa ya Misenyi

iliyopo Wilaya ya Misenyi, Mkoa wa Kagera ambapo wafugaji kutoka Rwanda na Uganda huingiza mifugo kutafuta malisho na maji. Vile vile, nchi yetu imeendelea kukumbwa na tatizo la wahamiaji haramu kutoka nchi za Burundi, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Rwanda na Uganda na usafirishaji haramu wa binadamu kutoka nchi za Ethiopia, Eritrea na Somalia. Baadhi ya wahamiaji haramu wamekuwa wakijihusisha na uhalifu wa aina mbalimbali. Hata hivyo, Serikali imekuwa ikichukua hatua mbalimbali kwa mujibu wa sheria ili kudhibiti hali hiyo. Mheshimiwa Spika naomba kutoa rai kwa Waheshimiwa Wabunge na viongozi waendeleo kuwaelimisha wananchi hususan maeneo ya mipakani kutoa taarifa kuhusu wahamiaji haramu watakao onekana katika maeneo yao.

21. **Mheshimiwa Spika**, sambamba na hayo, kama ilivyo hapa nchini na duniani kote kwa ujumla na nchi jirani tunazopakana nazo pia zimekumbwa na janga la ugonjwa wa homa kali ya mapafu unaosababishwa na Virusi vya Corona (COVID-19). Hata hivyo, Serikali kupitia vyombo vyake vya Ulinzi na Usalama inaendelea kuchukua hatua madhubuti kuimarisha ulinzi wa mipaka.

Mpaka wa Mashariki

22. **Mheshimiwa Spika**, mpaka wa Mashariki una urefu wa kilomita **1,424** ambapo Tanzania inapakana na nchi za Kenya, Visiwa vya Shelisheli, Comoro na Msumbiji. Hali ya Ulinzi na Usalama katika mpaka huu ni shwari. Changamoto zilizopo ni pamoja na; uvuvi haramu katika Bahari ya Hindi, biashara za magendo na kutumika kama mapitio ya wahamiaji haramu, usafirishaji wa madawa ya kulevywa na usafirishaji haramu wa binadamu. JWTZ kwa kushirikiana na Vyombo vingine vya Usalama linaendelea kuimarisha Ulinzi na Usalama ili kukabiliana na changamoto hizo kwa kufanya doria za mara kwa mara. Kutokana na hatua hizo matukio hayo yameendelea kupungua.

Mpaka wa Kaskazini

23. **Mheshimiwa Spika**, mpaka huu una urefu wa kilomita **1,281.2** ambapo Tanzania inapakana na nchi za Kenya na Uganda. Hali ya usalama katika mpaka huu kwa ujumla ni shwari. Hata hivyo, ipo changamoto ya baadhi ya wavuvi wa Tanzania kukamatwa na Vyombo vya Ulinzi na Usalama vya nchi jirani. Mfano, tarehe 17 Machi, 2020 wavuvi 73 wakiwa na boti 5 walikamatwa katika Kisiwa cha Rasi Jimbo eneo la Bazo katika Bahari ya Hindi kwa tuhuma za kufanya uvuvi kwenye eneo la Kenya. Kufuatia juhudi za Kidiplomasia kati ya Serikali ya Tanzania na Kenya wavuvi hao waliachiwa huru tarehe 18 Machi, 2020 baada ya kulipa faini.

24. **Mheshimiwa Spika**, aidha, katika mpaka huu eneo la nchi kavu lina vipenyo vingi vinavyoshawishi uwepo wa biashara za magendo, uhamiaji haramu na uhalifu. Vile vile, mwingiliano wa wakazi pamoja na raia wa kigeni wa maeneo ya vijiji vya Mkwaja Kipumbwi (Pangani) na vijiji vya Moa na Jasini (Mkinga) mkoani Tanga unahatarisha usalama wa nchi. JWTZ limeendelea kuimarisha Ulinzi na Usalama katika maeneo hayo kwa kufanya doria na kuanzisha Viteule vya ulinzi.

25. **Mheshimiwa Spika**, katika mpaka wa Tanzania na Uganda kuna matatizo ya kuharibiwa alama za mipaka (Boundary Pillars - BP) na ujenzi holela unaofanywa na baadhi ya watu waishio maeneo ya mipakani kwa lengo la kujipatia ardhi kwa ajili ya kilimo, malisho na makazi. Aidha, matatizo ya mpaka kati ya Tanzania na Uganda yanaendelea kutafutiwa ufumbuzi.

Mpaka wa Magharibi

26. **Mheshimiwa Spika**, mpaka huu una urefu wa kilomita **1,220** ambapo Tanzania inapakana na nchi za Burundi, Rwanda na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo. Hali ya Ulinzi na Usalama katika mpaka huu ni shwari. Hata hivyo, yamekuwepo matukio ya uhalifu yakiwemo mauaji yaliyofanywa na makundi ya waasi ya *Allied Democratic Forces (ADF)*, *Democratic Forces for Liberation of Rwanda (FDLR)*, *The Republican Forces of Burundi (FOREBU)*, *National Liberation Forces* na MAIMAI. Pia, kumekuwepo na matukio ya ujenzi wa makazi na kilimo ndani ya eneo la mkuza, ambalo linapaswa kuwa wazi kulingana na makubaliano kati ya nchi na nchi. Pamoja na kuwepo hali hiyo JWTZ kwa kushirikiana na vyombo vingine vya usalama limeendelea kufuatilia kwa karibu hali ya usalama katika nchi hizo.

Mpaka wa Kusini

27. **Mheshimiwa Spika**, mpaka huu una urefu wa kilomita **1,536** ambapo Tanzania inapakana na nchi za Msumbiji, Malawi na Zambia. Hali ya Ulinzi na Usalama katika mpaka huu kwa ujumla ni shwari. Hata hivyo, usalama wa mpaka huu unatishiwa na kundi la kigaidi la “**Ansar Al Sunnah Wa Jamaah (AASWJ)**” katika mpaka wa Msumbiji ambalo linaendelea kufanya uhalifu nchini Msumbiji katika Jimbo la Cabo Delgado. Eneo lenye mgogoro lipo jirani na mpaka wa nchi yetu (Mkoa wa Mtwara). Katika hatua ya kuimarisha ulinzi wa mpaka huu, mwezi Machi, 2020, Serikali ilipeleka vikundi vya ulinzi katika maeneo ya Msimbati na Sindano, Mkoa wa Mtwara na Chiwindi katika Wilaya ya Nyasa Mkoa wa Ruvuma.

28. **Mheshimiwa Spika**, hali ya usalama wa mpaka wa Tanzania na Malawi imeendelea kuwa shwari kwani hakuna tishio la wazi dhidi ya nchi yetu. Changamoto ya mpaka katika Ziwa Nyasa

inaendelea kufanyiwa kazi. Serikali yetu kupitia Wizara ya Mambo ya Nje, na Ushirikiano wa Afrika Mashariki inaendelea kutumia njia za kidiplomasia ili kulipatia suala hili ufumbuzi wa kudumu, ambapo imekubalika kuwa pande husika zisijishughulishe na utafiti wa kiuchumi katika eneo lenye mgogoro.

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA MPANGO NA BAJETI YA MWAKA WA FEDHA 2019/20

Ukusanyaji wa Maduhuli

29. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara ilikadiria kukusanya mapato ya jumla ya **Shilingi 81,104,000.00** kutoka katika mafungu yake matatu kama ifuatavyo: Fungu 38 – NGOME **Shilingi 20,001,000.00**, Fungu 39 - JKT **Shilingi 59,903,000.00** na Fungu 57 - Wizara **Shilingi 1,200,000.00**.

30. **Mheshimiwa Spika**, hadi kufikia mwezi Machi, 2020 Wizara ilifanikiwa kukusanya maduhuli ya jumla ya **Shilingi 67,153,000.00** sawa na **asilimia 82.80** ya makadirio. Kwa upande wa Fungu 38 – NGOME lilikusanya **Shilingi 11,500,000.00** ambazo zimetokana na mauzo ya nyaraka za zabuni na kamisheni zinazotokana na JWTZ kuwa wakala wa ukusanyaji wa makato ya bima zinazokatwa kwa Wanajeshi kutoka makampuni mbalimbali ya bima. Fungu 39 – JKT lilikusanya **Shilingi 55,653,000.00** zilizotokana na mauzo ya nyaraka za zabuni na mauzo ya mazao ya kilimo ikiwemo mboga mboga na matunda na Fungu 57 – Wizara, halikuweza kukusanya maduhuli kwa kipindi husika kwa kuwa mapato iliyoyategemea kutokana na pango la kantini kutopatikana kufuatia kufungwa kwa kantini iliyokuwepo Dar es Salaam baada ya watumishi kuhamishiwa Dodoma. Mchanganuo wa maduhuli kwa kila Fungu umeoneshwa kwenye **Jedwali Namba. 1**

Jedwali Na 1: Makadirio ya Mapato na Makusanyo kwa Mwaka wa Fedha 2019/20

Fungu	Makadirio ya Mapato 2019/20	Makusanyo Julai 2019 hadi Machi, 2020	Makusanyo (%)
38 – NGOME	20,001,000.00	11,500,000.00	57.00
39 – JKT	59,903,000.00	55,653,000.00	92.90
57 – Wizara	1,200,000.00	0	-
Jumla	81,104,000.00	67,153,000.00	82.80

Matumizi ya Kawaida

31. **Mheshimiwa Spika**, katika bajeti ya Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa iliidhinishiwa jumla ya **Shilingi 1,854,037,343,000.00** kwa ajili ya matumizi ya

kawaida na maendeleo katika mafungu yake matatu. Kati ya fedha hizo, **Shilingi 1,726,037,343,000.00** zilitengwa kwa ajili ya matumizi ya kawaida, na **Shilingi 128,000,000,000.00** zilitengwa kwa ajili ya matumizi ya maendeleo. Mchanganuo wa bajeti kwa kila fungu umeoneshwa katika **Jedwali Na. 2**.

Jedwali Na. 2 Mchanganuo wa Bajeti kwa Mwaka wa Fedha 2019/20 kwa Fungu

Fungu	Matumizi ya Kawaida (TZS)	Matumizi ya Maendeleo (TZS)	Jumla (TZS)
38-NGOME	1,406,726,908,000.00	6,000,000,000.00	1,412,726,908,000.00
39-JKT	300,035,425,000.00	2,000,000,000.00	302,035,425,000.00
57-Wizara	19,275,010,000.00	120,000,000,000.00	139,275,010,000.00
Jumla	1,726,037,343,000.00	128,000,000,000.00	1,854,037,343,000.00

32. **Mheshimiwa Spika**, napenda kuliarifu Bunge lako Tukufu kuwa, hadi kufikia mwezi Machi, 2020 Wizara ilikuwa imepokea jumla ya **Shilingi 1,487,607,866,819.10** sawa na **asilimia 80.24** ya bajeti iliyoidhinishwa. Kati ya fedha hizo, **Shilingi 1,381,414,181,653.84** ni kwa ajili ya matumizi ya kawaida na **Shilingi 106,193,685,165.26** ni kwa ajili ya kutekeleza shughuli za maendeleo. Mchanganuo wa fedha zilizopokelewa kwa mafungu yote matatu umeoneshwa katika **Kiambatisho Na. 2**.

33. **Mheshimiwa Spika**, fedha za matumizi ya kawaida kiasi cha **Shilingi 1,381,414,181,653.84** zimetumika kulipa mishahara na posho mbalimbali kwa Maafisa, Askari, Watumishi wa Umma, Vijana wa Mujibu wa Sheria na wa Kujitolea. Aidha, fedha hizo zimetumika pia kwa ajili ya uendeshaji wa ofisi, shughuli za kijeshi na kiulinzi ikiwemo mazoezi, mafunzo na operesheni. Vile vile, sehemu ya fedha hizo zimetumika kugharamia huduma ya afya kwa Wanajeshi, kuwasafirisha Maafisa, Askari na Watumishi wa Umma waliostaafu kuanzia mwezi Juni, 2018. Pia, fedha hizo zilitumika kugharamia Maadhimisho ya Miaka 58 ya Uhuru wa Tanzania Bara, kulipa madeni ya huduma ya simu ya TTCL, wazabuni, Maafisa, Askari na Watumishi wa Umma.

34. **Mheshimiwa Spika**, kwa upande wa fedha za maendeleo, hadi kufikia mwezi Machi, 2020 Wizara imepokea jumla ya **Shilingi 106,193,685,165.26** sawa na **asilimia 83.00** ya fedha zilizoidhinishwa. Fedha hizo zimetumika katika kuliimarisha Jeshi kwa ununuzi wa zana na vifaa, kujenga miundombinu muhimu ya Jeshi, ukarabati wa zana na miundombinu ya Jeshi, kugharamia ukamilishwaji wa uundaji wa magari mawili ya zimamoto na kugharamia uwekaji wa umeme kwenye Minara ya Mawasiliano Salama Jeshini kwa kushirikiana na Wakala wa Nishati

Vijijini (Rural Energy Agency – REA). Vile vile, Wizara imefanya ufuatiliaji na tathmini ya miradi ya maendeleo inayotekelezwa na Wizara na Taasisi zake.

35. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, upimaji na uhakiki wa maeneo yaliyotwaliwa na Jeshi ambayo yanatakiwa kulipwa fidia umeendelea kufanyika. Aidha, usuluhishi wa migogoro unaendelea kufanyika katika maeneo ya Chita - Morogoro, Nachingwea - Lindi, Chuo cha Mafunzo ya Kijeshi Monduli (TMA) - Arusha, Kunduchi (KTC) na Kimbiji– Dar es Salaam. Vile vile, Wizara imefanikiwa kupata Hati Miliki za maeneo mawili ya Jeshi ambayo ni Msasani Beach Club (Dar es Salaam) na Tarime Mjini (Mara). Pia, uthamini umefanyika katika maeneo ya Kigongo Feri na Ilemela - Mwanza, Nyamisangura - Mara na Kaboya – Kagera.

Maelezo ya Matumizi ya Fedha za Kawaida

36. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara imefanikiwa kutekeleza shughuli mbalimbali kwa kutumia fedha za matumizi ya kawaida kama ifuatavyo:-

(a) Mafunzo na Mazoezi ya Kijeshi

37. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kupitia JWTZ imeendelea kutoa mafunzo mbalimbali ya kozi za kijeshi katika shule na vyo vya kijeshi ndani na nje ya nchi kwa ajili ya kuwapatia Wanajeshi mafunzo ya awali na kuwaendeleza katika taaluma mbalimbali na uongozi.

38. **Mheshimiwa Spika**, katika kipindi husika suala la kuwajengea weledi Maafisa na Askari wetu limeendelea kupewa uzito mkubwa ambapo yamefanyika pia mazoezi mbalimbali ya kitaifa na ya kimataifa yafuatayo: **SHARED ACCORD**; Zoezi hili lilifanyika nchini Rwanda Agosti, 2019, **USHIRIKIANO IMARA 2019**; Zoezi hili la kituo cha uamrishaji (Command Post Exercise) lilifanyika nchini Uganda Novemba, 2019; na maandalizi ya zoezi la **BEACH LANDING OPERATION** yaliyofanyika Bagamoyo, Mapinga kuanzia tarehe 22 Desemba, 2019 hadi 16 Januari, 2020.

(b) Mafunzo ya Jeshi la Akiba

39. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20 Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania limetoa mafunzo kwa Jeshi la Akiba kwa wananchi katika ngazi ya awali. Mafunzo hayo yalijumuisha wananchi kutoka katika mikoa yote ya Tanzania.

(c) Huduma za Afya na Tiba

40. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kutoa huduma za matibabu kwa Maafisa, Askari, Vijana wa JKT, Watumishi wa Umma, familia zao na wananchi kwa ujumla. Aidha, imeendelea

kuboresha huduma za afya na tiba kwa kununua dawa na vifaa tiba ili kukidhi mahitaji ya Hospitali Kuu ya Jeshi Lugalo, Hospitali za Kanda na Vituo vya Tiba Vikosini, ununuzi wa mashine za kusafishia figo na utoaji wa huduma ya usafishaji wa figo. Vile vile, JWTZ limejipanga kusaidia Mamlaka za Kiraia katika kupambana na ugonjwa wa homa kali ya mapafu unaosababishwa na virusi vya Corona (COVID-19).

(d) Ushirikiano wa Kiulinzi na Kijeshi na Nchi Nyingine

41. **Mheshimiwa Spika**, Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania limeendelea kushirikiana na nchi mbalimbali katika masuala ya kiulinzi na kiusalama katika maeneo mbalimbali. Baadhi ya maeneo hayo ni mafunzo, misaada ya kitaalam, vifaa, zana na mitambo. Mpaka sasa JWTZ linashirikiana na nchi za Jumuiya Afrika Mashariki (EAC) na Jumuiya ya Maendeleo ya Nchi za Kusini mwa Afrika (SADC) katika mafunzo na ubadilishanaji wa wataalam. Aidha, JWTZ linapata msaada wa mafunzo kwa Maafisa na Askari kutoka nchi zifuatazo: China, Misri, Marekani, Ujerumani, India, Urusi, Uingereza, Bangladesh, Morocco, Canada, Uholanzi, Indonesia na Jamaica.

42. **Mheshimiwa Spika**, naomba kuliarifu Bunge lako Tukufu kuwa, Serikali ya Jamhuri ya Watu wa China kupitia Jeshi la Ukombozi la Watu wa China (PLA) ilitoa msaada wa magari idadi arobaini kwa ajili ya Makamanda wa JWTZ pamoja na ujenzi wa Chuo cha Taifa cha Ulinzi awamu ya pili. Aidha, naomba kuliarifu Bunge lako Tukufu kuwa, Serikali ya Ujerumani kupitia kikundi cha *Germany Armed Forces Technical Advisory Group* (GAFTAG) imetoa msaada wa ujenzi wa karakana ya matengenezo ya magari, ujenzi wa Hospitali Kuu ya Kanda Arusha, Ujenzi wa mahanga ya Maafisa na Askari katika Chuo cha Ulinzi wa Amani Kunduchi Dar es Salaam na italijengea Jeshi Hospitali Kuu ya Rufaa (Level Four Hospital) Jijini Dodoma.

43. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kupitia Chuo cha Taifa cha Ulinzi (NDC) inaendesha mafunzo ambapo mpaka sasa inashirikiana na nchi zifuatazo katika mpango wa ubadilishanaji wa washiriki wa kozi hiyo kwa lengo la kubadilishana uzoefu. Baadhi ya nchi hizo ni China, Zimbabwe, Afrika Kusini, Kenya, Misri, Nigeria, Rwanda, Malawi, Zambia, Namibia, Botswana, Burundi na Bangladesh.

(e) Ushiriki wa JWTZ katika shughuli za Ulinzi wa Amani

44. **Mheshimiwa Spika**, JWTZ limeendelea kushirikiana na Umoja wa Mataifa, Umoja wa Afrika na Jumuiya za Kikanda katika operesheni za ulinzi wa amani katika nchi mbalimbali zenye

migogoro kwa kupeleka vikosi, Waangalizi wa Kijeshi, Wanadhimu na Makamanda. Mpaka sasa JWTZ lina Vikosi vya ulinzi wa Amani katika nchi zifuatazo: Lebanon (**UNIFIL**), Sudan (**UNAMID**), Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (**MONUSCO Force Intervention Brigade – FIB**) na Jamhuri ya Afrika ya Kati (**MINUSCA**). Aidha, Jeshi lina Maafisa Wanadhimu, Waangalizi wa Kijeshi, na Makamanda kwenye operesheni za ulinzi wa amani nchini Lebanon, Sudan, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Sudan Kusini na Jamhuri ya Afrika ya Kati.

(f) Ushirikiano na Mamlaka za Kiraia Katika Shughuli Mbalimbali za Kitaifa

45. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania limeendelea kushirikiana na Mamlaka za Kiraia katika shughuli mbalimbali za maendeleo na huduma za kijamii. Maeneo mbalimbali ambayo JWTZ limeshirikiana na Mamlaka za Kiraia ni: utoaji wa huduma za afya na tiba kwa wananchi ambapo takwimu zilizopo zinaonyesha kwamba **asilimia 70** ya wanaopata huduma katika Hospitali za Jeshi ni raia; usafirishaji wa korosho kutoka kwenye maghala kupeleka bandarini kwa ajili ya kusafirisha nje ya nchi; usafirishaji wa vitabu vya kiada na ziada kwenda mikoa mbalimbali nchini; ushiriki katika kuboresha huduma katika Taasisi za Serikali; kuhamisha mizigo ya wizara mbalimbali kuja Makao Makuu ya Serikali Dodoma, kusaidia ukamilishaji wa ujenzi wa miundombinu na majengo mbalimbali ya Serikali, na kuondoa miti katika eneo la mradi wa Bwawa la Umeme Rufiji (Julius Nyerere Hydro Power Project).

46. Mheshimiwa Spika, kupitia Shirika la Mzinga, Wizara imeendelea kusimamia zana na silaha zinazomilikiwa na mashirika mbalimbali yanayoingiza meli katika bandari zetu ili kuzuia matumizi mabaya ya silaha hizo. Jukumu hilo limekuwa likienda sambamba na utunzaji wa silaha zinazomilikiwa na meli kutoka nje ya nchi mara tu zinapotia nanga kwenye bandari za nchi yetu.

(g) Maeneo mengine ya utekelezaji

47. Mheshimiwa Spika, pamoja na majukumu ya msingi, Wizara imeweza kutekeleza agizo la Mheshimiwa Rais na Amiri Jeshi Mkuu la Wizara kuhamia rasmi Dodoma ambapo Makao Makuu ya Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania (JWTZ) na Makao Makuu ya Jeshi la Kujenga Taifa (JKT) yalihamia tarehe 08 Novemba, 2019.

48. Mheshimiwa Spika, Wizara kupitia JWTZ imewezesha Timu za Jeshi kushiriki Michezo ya Majeshi katika nchi za Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC) 2019, ambapo mashindano yalifanyika

mwezi Agosti, 2019 nchini Kenya na Baraza la Michezo ya Majeshi Duniani (International Military Sports Council - CISM) 2019 ambapo mashindano yalifanyika mwezi Oktoba, 2019 nchini China.

(h) Mafunzo ya Jeshi la Kujenga Taifa kwa Vijana

49. **Mheshimiwa Spika**, Katika kipindi cha Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara kupitia Jeshi la Kujenga Taifa imeendelea kuwapatia vijana wa Kitanzania mafunzo ya ukakamavu, stadi za kazi, kuwajengea uzalendo na umoja wa kitaifa. Katika kipindi cha kuanzia Julai, 2019 hadi Machi, 2020 jumla ya vijana **20,413** wa Mujibu wa Sheria “Operesheni Makao Makuu Dodoma” walipatiwa mafunzo kwenye Kambi mbalimbali za Jeshi la Kujenga Taifa. Kati ya vijana hao **15,712** ni wa kiume na **4,701** ni wa kike. Kadhalika, vijana wapya wa kujitolea “Operesheni Makao Makuu Dodoma” wapatao **11,099** wamejiunga na mafunzo ya JKT, ambapo kati yao wa kiume ni **7,761** na wa kike ni **3,338**. Vile vile, Ujenzi na Ukarabati wa Kambi za JKT umewezesha kuongezeka kwa vijana wanaoandikishwa kujiunga na mafunzo ya Mujibu wa Sheria na wa kujitolea.

(i) Mkakati wa JKT Kujitosheleza kwa Chakula

50. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kupitia JKT imeandaa mkakati wa kujitosheleza kwa chakula ili kuipunguzia Serikali gharama za kulisha vijana wanaohudhuria mafunzo ya JKT. Katika mwaka 2019/20 Jeshi la Kujenga Taifa limeanza kutekeleza mkakati huo kwa kuzalisha mazao ya kimkakati ambayo ni mahindi, mpunga, maharage, ufuta na alizeti. Uzalishaji wa mazao hayo unafanywa kupitia mashamba ambayo yako chini ya usimamizi wa Makamanda Vikosi. Jumla ya **ekari 8,417** zimelimwa msimu huu katika kambi mbalimbali za JKT. Kati ya ekari hizo, **ekari 2,200** ni za kimkakati ambapo, mahindi ni ekari 1000, mpunga ni ekari 1000 na maharage ni ekari 200. Ekari hizo zimelimwa katika vikosi vya Chita-Morogoro na Milundikwa-Rukwa. Matarajio ya mavuno katika ekari hizo ni kupata tani 1,800 za mpunga na mahindi, na tani 120 za maharage.

(j) Mapambano Dhidi ya Magonjwa Ambukizi na Yasiyoambukiza

51. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kutekeleza na kusimamia mikakati ya kupambana na maambukizi ya Virusi vya UKIMWI pamoja na magonjwa mbalimbali yasiyoambukizwa kama vile kisukari, shinikizo la damu, n.k. Aidha, elimu imekuwa ikitolewa katika vituo na hospitali zenye huduma ya mama na mtoto (Reproductive and Child Health) kwa lengo la kutokomeza maambukizi ya mama kwa mtoto, kushiriki mafunzo kwa wataalamu mbalimbali wa tiba na kutoa ushauri nasaha kwa walioambukizwa na kutoa elimu ya kujikinga ili kuzuia maambukizi mapya. Vile vile, Wizara inaendelea kutoa elimu kwa Watumishi kuhusu ugonjwa wa homa kali ya mapafu unaosababishwa na virusi vya corona (COVID-19) na namna ya kujikinga.

52. **Mheshimiwa Spika**, sambamba na hilo, kwa wale wenye Virusi vya UKIMWI wamekuwa wakipatiwa dawa za kupunguza makali ya Virusi (ARV's) bure katika vituo vya huduma na matibabu (Care and Treatment Centres) vilivyo katika Hospitali Kuu za Kanda. Kwa upande wa magonjwa yasiyoambukizwa jitihada mbalimbali zimekuwa zikifanyika ikiwemo kutoa elimu ya afya ili kupunguza magonjwa hayo, kupima afya mara kwa mara, kushauri Maafisa, Askari na Watumishi wa Umma kuacha uvutaji wa sigara, unywaji pombe uliopitiliza na kufanya mazoezi ya mwili na michezo.

(k) Utawala Bora

53. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kutekeleza dhana ya Utawala Bora katika maeneo ya kazi kwa kushirikisha watumishi wake kupitia vikao mbalimbali kama vile Baraza la Wafanyakazi, Kamati ya Ukaguzi, Kamati ya Maadili, Bodi ya Manunuzi na Kamati ya Ajira. Wizara pia imeendelea kuimarisha jitihada za kupambana na rushwa. Kwa upande wa mapambano dhidi ya rushwa, taarifa za kila robo mwaka zimekuwa zikiandaliwa na kuwasilishwa kwenye mamlaka husika. Aidha, Maafisa, Askari na Watumishi wa Umma wameendelea kuhimizwa kuzingatia sheria, kanuni na maadili ya utendaji kazi bila kusahau uzalendo na weledi katika utekelezaji wa majukumu yao ya kila siku.

(l) Utunzaji wa Mazingira

54. **Mheshimiwa Spika**, kwa upande wa shughuli za utunzaji wa mazingira katika Mwaka wa Fedha 2019/20, baadhi ya vikosi, shule na vyuo vya kijeshi vimeanza kutumia nishati ya gesi badala ya kutumia kuni na mkaa. Aidha, Jeshi limefanya tathmini ya usambazaji wa mabomba ya gesi ya asili ili kuviwezesha vikosi vyote vinavyopitiwa na bomba la gesi kutumia nishati hiyo.

55. **Mheshimiwa Spika**, Wizara inamiliki maeneo mengi na makubwa yenye miti ya asili ambayo hutunzwa kwa kufanya doria mbalimbali, hivyo kufanya maeneo hayo yasivamiwe kwa shughuli za kijamii, mfano eneo la Pongwe Msungura lililopo Msata, Mkoa wa Pwani na Ngerengere lililopo Morogoro. Kwa ujumla maeneo yote ya Jeshi yana zuio la ukataji miti na kuchoma mkaa.

56. **Mheshimiwa Spika**, Mashirika yaliyo chini ya Wizara, *Tanzania Automotive Technology Centre* (TATC) - NYUMBU na MZINGA yanafanya uzalishaji kwa kuzingatia sheria, kanuni na taratibu za uhifadhi wa mazingira. Uzalishaji huo hutumia njia za kisasa za kutibu maji yenye

kemikali (water treatment) yanayotoka viwandani. Vile vile, viwanda vina utaratibu wa kuwapa wafanyakazi wake vifaa kinga na vina mfumo wa kudhibiti sauti ili kuzuia kelele.

57. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara kupitia Shirika la TATC - NYUMBU imefanikiwa kufanya utafiti na kubuni mashine kwa ajili ya uzalishaji wa nishati mbadala. Mashine hizo ni za *Agrowaste briquette* na *Coal briquette* ambazo zinatimia mabaki ya mashambani, vyakula, vumbi la makaa ya mawe na udongo mfinyanzi kutengeneza mkaa.

Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo

58. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara imefanikiwa kutekeleza shughuli mbalimbali kwa kutumia fedha za maendeleo kama ifuatavyo:-

i. Ununuzi wa zana na vifaa, ujenzi na ukarabati wa miundombinu

59. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20 Wizara imeendelea kununua zana na vifaa mbalimbali vya kijeshi pamoja na kugharamia matengenezo na utunzaji wake kwa ajili ya kuliimarisha Jeshi letu. Aidha, Wizara imeendelea na ujenzi wa Makao Makuu ya Ulinzi wa Taifa, ukamilishaji wa Makao Makuu ya JKT, ujenzi wa kambi ya JKT Kibiti (Pwani) na ukamilishwaji wa ujenzi na ukarabati wa Kambi za JKT zifuatazo: Makuyuni (Arusha); Mpwapwa na Makutupora (Dodoma); Itaka (Songwe); Milundikwa na Luwa (Rukwa); Bulombora (Kigoma); Mbweni (Dar es Salaam); Nachingwea (Lindi); Mafinga (Iringa) na Maramba (Tanga).

ii. Mawasiliano Salama Jeshini

60. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kutekeleza Mradi wa Mawasiliano Salama Jeshini, pamoja na kukamilisha shughuli za kuunganisha mtandao wa mawasiliano ambapo hadi sasa yanapatikana katika maeneo mbalimbali nchini. Aidha, Wizara kwa kushirikiana na Wizara ya Nishati kupitia Wakala wa Nishati Vijijini (REA) imeingia mkataba na *M/S Electrical Transmission and Distribution Construction and Maintenance Company Limited (ETDCO)* ambayo ni Kampuni Tanzu ya TANESCO kuipatia umeme minara 74. Kampuni hiyo imekwishaanza kusambaza nguzo za umeme kuanzia mkoa wa Dodoma kuelekea mikoa ya Kanda ya Magharibi. Upatikanaji wa Nishati hiyo utawezesha Mawasiliano kupatikana katika vikosi vilivyopo Mikoa tisa iliyobaki kwenye Kanda ya Kusini, Magharibi, Ziwa na Kaskazini.

iii. Upimaji, Uthamini na Ulipaji Fidia

61. **Mheshimiwa Spika**, Wizara imeendelea kufanya upimaji na uthamini wa maeneo yaliyotwaliwa kwa matumizi ya Jeshi ambayo yanatakiwa kulipwa fidia. Katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara imefanya uthamini katika maeneo ya Kigongo Feri na Ilemela - Mwanza, Nyamisungura –Mara na Kaboya – Kagera pamoja na ufufuaji wa mipaka na upimaji upya (Boundary Restoration and Resurvey) eneo la Kimbiji – Kigamboni. Vile vile, Wizara imefanikiwa kupata Hati Miliki za maeneo mawili ya Jeshi ambayo ni Msasani Beach Club (Dar es Salaam) na Tarime mjini (Mara). Katika kudhibiti uvamizi wa maeneo ya Jeshi, Wizara imeendelea kurekebisha mipaka ya maeneo hususan maeneo ya Jeshi yaliyoko mijini, mfano Kambi ya Kunduchi KTC – Dar es Salaam.

62. **Mheshimiwa Spika**, naomba nitoe rai kwa Waheshimiwa Wabunge na viongozi kuendelea kuwaelimisha wananchi kuacha kuvamia maeneo ya Jeshi.

iv. Ufuatiliaji na Tathmini

63. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Wizara ilifanya ufuatiliaji na tathmini katika miradi iliyopatiwa fedha kwa ajili ya kupata taarifa ya utekelezaji wa miradi hiyo. Utekelezaji wa miradi hiyo kwa ujumla unaendelea vizuri. Hata hivyo, kwa baadhi ya miradi kuna changamoto zilizojitokeza na hatua za utatuzi wake ziliainishwa kwa ajili ya kufanikisha ukamilishaji wake.

SHUGHULI ZILIZOTEKELEZWA NA MASHIRIKA YANAYOSIMAMIWA NA WIZARA

64. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kupitia mashirika yake ya TATC - NYUMBU, MZINGA na SUMAJKT imeendelea kufanya tafiti na uhawilishaji wa teknolojia kwa ajili ya kuzalisha bidhaa na huduma kwa matumizi ya kijeshi na kiraia.

Shirika la TATC - NYUMBU

65. **Mheshimiwa Spika**, Shirika limeendelea na shughuli za utafiti na uhawilishaji wa teknolojia mbalimbali kwa matumizi ya kijeshi na kiraia. Katika Mwaka wa Fedha 2019/20 Shirika limeendelea kutoa mchango wa kupunguza matumizi ya Serikali kwa kukarabati vifaa na zana za kijeshi kwa ajili ya vikosi vya ulinzi wa amani, magari ya kivita na vifaa mbalimbali kwa ajili ya matumizi ya Jeshi. Vile vile, Shirika limeweza kuunganisha magari mawili ya zimamoto ambapo gari moja limekamiliwa na lingine limefikia **asilimia 70**. Shirika pia limeendelea kutengeneza vipuri vya mitambo mbalimbali kwa ajili ya matumizi katika sekta za ulinzi, kilimo, usafirishaji, madini na maji. Pia, Shirika limefanikiwa kutengeneza *terminal trallers* tano kwa ajili ya matumizi ya

Mamlaka ya Bandari Tanzania (TPA) na *Brake blocks* kwa ajili ya matumizi ya Shirika la Reli Tanzania.

Shirika la MZINGA

66. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20, Shirika limeendelea na shughuli za uzalishaji wa zao la msingi kwa ajili ya matumizi ya Vyombo vya Ulinzi na Usalama. Shirika pia limeendelea kuagiza na kusambaza baruti zinazotumika katika ujenzi na uchimbaji wa madini. Aidha, Shirika linaendelea na utafiti wa uzalishaji wa malighafi na vipuri vinavyotumika katika zao la msingi. Vile vile, Shirika limefanya ukarabati wa silaha mbovu kutoka kwa washitiri mbalimbali na kutengeneza mabomu ya kufukuzia wanyama (thunderflash) ambayo hutumiwa zaidi na Mamlaka ya Hifadhi za Taifa - TANAPA.

67. **Mheshimiwa Spika**, Shirika kupitia kampuni yake Tanzu ya ujenzi (Mzinga Holding Company Limited), limeendelea na shughuli mbalimbali zikiwemo ujenzi wa majengo ya Taasisi za Umma na Watu Binafsi. Baadhi ya shughuli zinazoendelea katika kipindi hiki ni za ujenzi wa: Hospitali ya Nyamagana (Mwanza); Ofisi ya Mkuu wa Wilaya ya Ikungi (Singida); Ofisi ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Mbulu (Manyara); Ofisi ya Halmashauri ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Busekelo (Mbeya); majengo ya Hosteli ya Watawa Kashozi (Bukoba); kiwanda cha sukari Kagera; na Ofisi ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Masasi. Sambamba na shughuli hizo Shirika linafanya ukarabati wa Shule ya Sekondari Kahororo na Shule ya Sekondari Bukoba.

Shirika la Uzalishaji Mali la JKT (SUMAJKT)

68. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2019/20 SUMAJKT limeendelea kutekeleza shughuli zake katika misingi ya kibiashara kupitia Kampuni Tanzu na Idara zake ambazo ni Kampuni ya Ujenzi (SUMAJKT Construction Company Ltd), Kampuni ya Ulinzi (SUMAJKT Guard Ltd), Idara ya Viwanda na Mradi wa Matrekta. Katika kipindi husika Shirika limetekeleza shughuli zifuatazo:

69. **Mheshimiwa Spika**, SUMAJKT kupitia Kampuni yake tanzu ya SUMAJKT Construction Company Limited (SCCL) limetekeleza miradi mbalimbali ya ujenzi ikiwemo; Ujenzi wa Vituo vya Madini katika Mikoa ya Tanga (Handeni), Ruvuma (Songea), Katavi (Mpanda), Mbeya (Chunya), Simiyu (Bariadi), Mara (Musoma) na Kagera (Bukoba); ujenzi wa Majengo ya Halmashauri za Wilaya za Kibaha, Kibiti, Mpimbwe, Chamwino, Kondo, Simanjiro, Kalambo, Mafinga, Mpanda,

Nsimbo na Newala. Vile vile, Kampuni hiyo ya ujenzi imetekeleza ujenzi wa majengo katika Taasisi mbalimbali za Serikali ikiwa ni pamoja na ujenzi wa Maabara ya Chuo Kikuu cha Kilimo Sokoine (SUA), ujenzi wa Hosteli na Madarasa Chuo Kikuu cha Mzumbe, ujenzi wa sakafu ngumu (Paving) ya Bandari Kavu (Dry Port) Kwala na ukarabati wa Hosteli ya Chuo Kikuu cha Dar es Salaam.

70. Mheshimiwa Spika, SUMAJKT kupitia *SUMAJKT Construction Company Limited (SCCL)* limefanikiwa kutekeleza na kusimamia utekelezaji wa miradi mbalimbali ya ujenzi kupitia Kanda saba (7) ikiwemo ujenzi wa: madarasa ya Shule ya Sekondari Lindi, Chuo cha Ustawi wa Jamii, Zahanati, Jiko na Karakana Ikulu, *One Stop Centre* – Mirerani, Ofisi ya Mkuu wa Wilaya Kyerwa, Jengo la Utawala DUCE, Hospitali ya Rufaa Katavi, Chuo cha Ualimu Kabanga, hoteli ya kitalii Chato, Hospitali ya Rufaa Bariadi, na Jijini Dodoma ujenzi wa jengo Makao Makuu ya Uhamiaji, Hospitali ya Uhuru, Ofisi ya Idara ya Uhamiaji na Ofisi ya Tume ya Taifa ya Uchaguzi.

71. Mheshimiwa Spika, *SUMAJKT Guard Ltd*, hutoa huduma ya ulinzi katika Ofisi za Serikali, Mashirika ya Umma na Sekta Binafsi. Mpaka sasa Kampuni imeajiri jumla ya walinzi **10,633** ikilinganishwa na walinzi **8,574** waliokuwepo Juni, 2019. Taasisi zinazopata huduma zimeongezeka kutoka **270** na kufikia **369** hadi kufikia mwezi Machi, 2020.

72. Mheshimiwa Spika, katika kutekeleza azma ya Serikali ya kuwa nchi ya uchumi wa viwanda, SUMAJKT limeendelea kuimarisha viwanda vyake vikiwemo: Kiwanda cha Ushonaji-Mgulani (National Service Garments Factory) ambacho kinaendelea kushona sare za Wanajeshi ili kupunguza gharama za kuagiza sare hizo nje ya nchi; Kiwanda cha Bidhaa za Ngozi (SUMAJKT Leather Products) – Mlalakuwa JKT, ambacho huuza bidhaa zake kwa Maafisa na Askari wa JWTZ, Walinzi wa *SUMAJKT Guard Ltd*, Mgambo na Kampuni Binafsi za Ulinzi. Kiwanda cha Maji ya Kunywa Mgulani Dar es Salaam, Kiwanda cha kuchakata nafaka za Mahindi - Mlale (Songea) na Kiwanda cha Samani - Chang'ombe - Dar es Salaam ambacho hutengeneza samani za aina mbalimbali za Maofisini na Majumbani.

73. Mheshimiwa Spika, Shirika kupitia Mradi wake wa Matrika limeendelea kuagiza na kuuza matrika, vipuri na zana zake kwa bei nafuu ili kumfanya mkulima kuweza kumudu kununua. Aidha, mradi umefanikiwa kuuza matrika 67 kati ya matrika 100 yaliyoagizwa mwaka 2018/19 na mradi unatarajia kuagiza matrika mengine 100 kabla ya Juni, 2020. Mradi huu bado unaendelea kuifanyia kazi changamoto ya urejeshwaji wa madeni kwa wakati kutoka kwa wateja waliokopeshwa matrika na zana zake ambapo hadi kufikia Machi, 2020 mradi ulikuwa unadai

wateja wake kiasi cha **Shilingi 34,975,526,768.32** kutoka deni la **Shilingi 35,395,604,512.83** mwezi Julai, 2019. Jitihada za kukusanya madeni kutoka kwa wateja wanaodaiwa wakiwemo Viongozi wa Serikali, Wabunge, Watumishi wa Umma na watu binafsi zinaendelea kufanyika.

74. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka wa Fedha 2019/20 SUMAJKT kupitia shughuli zake mbalimbali limeweza kupata mapato ya **Shilingi 64,924,594,208.73**. Aidha, Shirika linaendelea kutekeleza shughuli mbalimbali ili kuipunguzia Serikali gharama za uendeshji wa mafunzo ya vijana wa Jeshi la Kujenga Taifa.

CHANGAMOTO ZA UTEKELEZAJI WA MPANGO NA BAJETI KATIKA MWAKA WA FEDHA 2019/20

75. Mheshimiwa Spika, katika kutekeleza Bajeti ya Mwaka wa Fedha 2019/20 changamoto mbalimbali zimejitokeza zikiwemo upungufu wa rasilimali fedha na watu pamoja na Washitiri kutokulipa madeni. Kwa upande wa rasilimali fedha kiasi cha fedha za maendeleo na matumizi mengineyo kilichoidhinishwa ni pungufu ukilinganisha na kiasi kinachohitajika kutekeleza majukumu ya msingi ya Wizara.

76. Mheshimiwa Spika, upungufu huo umesababisha Wizara kutofikia malengo ya utekelezaji kwa baadhi ya maeneo hususan utafiti na uzalishaji wa mazao ya msingi katika viwanda vya Kijeshi, upimaji, uthamini na kulipa fidia kwa maeneo yaliyotwaliwa kwa matumizi ya Jeshi, kuboresha makazi, kambi na ofisi, kuboresha Mawasiliano Salama Jeshini, kugharamia matengenezo na matunzo ya zana na vifaa, kugharamia likizo na uhamisho kwa Wanajeshi na Watumishi wa Umma, kutoa viwango vya fedha za chakula kulingana na mahitaji halisi na kulipa madeni ya wazabuni na wakandarasi waliotoa huduma mbalimbali.

77. Mheshimiwa Spika, kwa upande wa rasilimali watu, Mashirika ya MZINGA na TATC - NYUMBU yanakabiliwa na changamoto ya upungufu wa rasilimali watu iliyosababishwa na watumishi kustaafu. Aidha, SUMAJKT linakabiliwa na changamoto ya washitiri kutolipia huduma kwa wakati na kuzalisha madeni kwa Shirika ambayo yanakwamisha utekelezaji wa miradi mbalimbali na malengo ya Shirika.

HATUA ZA KUKABILIANA NA CHANGAMOTO

78. Mheshimiwa Spika, Wizara imeendelea kukabiliwa na changamoto ya upungufu wa rasilimali fedha, kwa kuendelea kutumia vizuri fedha inayotolewa

kutekeleza majukumu yake. Pia, Wizara imeendelea kukutana na wazabuni pamoja na Wizara ya Fedha na Mipango kwa lengo la kupitia na kukubaliana utaratibu wa kulipa madeni husika. Aidha, majadiliano yanaendelea kati ya Wizara na Wizara ya Fedha na Mipango kuona uwezekano wa kuongeza wigo wa bajeti kulingana na majukumu na vipaumbele vya Wizara.

79. Mheshimiwa Spika, Wizara imeendelea kuwasiliana na Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora kupata vibali vya ajira kuziba nafasi zilizo wazi ili kukabiliana na upungufu wa rasilimali watu katika Mashirika ya MZINGA na TATC - NYUMBU. Aidha, Mashirika yameandaa mipango ya maendeleo ya muda wa kati na muda mrefu. Shirika la TATC - NYUMBU limeandaa Mpango wa Miaka Kumi (2019/20 – 2028/29) wa kuliimarisha ambao upo katika hatua za majadiliano ngazi ya Kamati ya Makatibu Wakuu, ili hatimaye uwasilishwe kwenye Baraza la Mawaziri kupata ridhaa na kuweza kutekelezwa. Shirika la Mzinga limeendelea kutekeleza Mpango Mkakati wa Miaka Mitano (2017/18 – 2021/22). Vile vile, Wizara kupitia SUMAJKT imeendelea na juhudi mbalimbali za kukusanya madeni kwa kutumia kampuni ya ukusanyaji madeni na mnada ya SUMAJKT (SUMAJKT Auction Mart).

MPANGO NA MWELEKEO WA BAJETI MWAKA WA FEDHA 2020/21

80. Mheshimiwa Spika, Mpango na Mwelekeo wa Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa katika Mwaka wa Fedha 2020/21 ni kutekeleza majukumu yake kwa weledi kulingana na Dira na Dhima yake. Mwelekeo wa kazi zinazokusudiwa kufanyika katika Mwaka wa Fedha 2020/21 utazingatia maeneo ya kipaumbele yafuatayo:

- (a) Kuliimarisha Jeshi kwa zana na vifaa vya kisasa, mawasiliano pamoja na rasilimali watu;
- (b) Kuendelea kuweka mazingira mazuri ya utendaji kazi kwa Wanajeshi ikiwemo mafunzo, matunzo ya zana na miundombinu, maslahi, huduma bora za afya, ofisi na makazi;
- (c) Kuendelea kujenga uwezo wa Jeshi la Kujenga Taifa kwa kuboresha miundombinu ili liweze kuchukua vijana wengi zaidi na kutoa mafunzo ya uzalendo, ukakamavu, umoja wa kitaifa na stadi za kazi kwa vijana wa Kitanzania;

- (d) Kuendeleza tafiti na uhawilishaji wa teknolojia kwa ajili ya kuzalisha bidhaa na huduma kwa matumizi ya kijeshi na kiraia;
- (e) Kuendelea kuimarisha na kuratibu Jeshi la Akiba;
- (f) Kuimarisha ushirikiano na Umoja wa Mataifa (UN), Umoja wa Afrika (AU), Jumuiya za Kikanda na nchi nyingine katika nyanja za kijeshi na kiulinzi;
- (g) Kuendelea kushirikiana na Mamlaka za Kiraia katika kukabiliana na majanga na dharura inapohitajika; na
- (h) Kuendelea kupima, kuthamini na kulipa fidia ya ardhi iliyotwaliwa kutoka kwa wananchi kwa matumizi ya Jeshi.

SHUKRANI

81. **Mheshimiwa Spika**, kabla sijahitimisha Hotuba yangu napenda kutumia fursa hii kuwashukuru wafuatao kwa michango yao katika maandalizi ya Hotuba hii ya Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara yangu: Katibu Mkuu **Dkt. Faraji Kasidi Mnyepe**, Mkuu wa Majeshi ya Ulinzi **Jenerali Venance Salvatory Mabeyo**, Mnadhimu Mkuu wa Jeshi **Luteni Jenerali Yacoub Hassan Mohamed**, Mkuu wa Jeshi la Kujenga Taifa **Brigedia Jenerali Charles Mang'era Mbuge**, Wakuu wa Kamandi na Wakuu wa Mashirika.

82. **Mheshimiwa Spika**, pia napenda kuwashukuru Wakuu wa Idara na Vitengo (Makao Makuu ya Wizara), Wakuu wa Matawi (NGOME), Wakuu wa Idara (Makao Makuu ya Jeshi la Kujenga Taifa), Maafisa, Askari na Watumishi wa Umma wa Wizara kwa kuendelea kunipa ushirikiano katika kufanikisha majukumu ya Wizara. Aidha, naishukuru Kamati ya Wizara iliyoandaa hotuba hii.

83. **Mheshimiwa Spika**, nitakuwa mnyimi wa fadhila endapo sitawashukuru Wahisani mbalimbali waliotoa michango yao kwa namna moja au nyingine katika kufanikisha maendeleo ya Jeshi. Wahisani hao ni pamoja na Jamhuri ya Watu wa China, Ujerumani, India, Marekani Canada, Ufaransa, na Uturuki. Aidha, tunazishukuru nchi rafiki kwa ushirikiano wao katika shughuli zetu za kiulinzi. Nchi hizo ni pamoja na Bangladesh, Falme za Kiarabu, Ghana, Indonesia, Jamaica, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Misri, Morocco, Nigeria, Uingereza, Urusi na nchi wanachama wa Jumuiya ya Afrika Mashariki na Jumuiya ya Nchi za Maendeleo Kusini mwa Afrika.

84. **Mheshimiwa Spika**, naomba pia kuwashukuru wananchi wote kwa ushirikiano wanaoutoa kwa Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania katika ulinzi wa nchi yetu. Kwa namna ya pekee naomba kuwashukuru wapiga kura wangu wa Jimbo la Kwahani kwa ushirikiano walionipa katika kipindi chote cha miaka mitano tangu wanichague kuwawakilisha hapa Bungeni. Ni matumaini yangu kuwa tutaendelea kushirikiana zaidi kwa manufaa ya Jimbo letu na Taifa kwa ujumla.

85. **Mheshimiwa Spika, Mheshimiwa Spika**, mwisho napenda kukushukuru wewe binafsi, Mawaziri wenzangu, na Wabunge wote kwa ushirikiano walionipa ndani na nje ya Bunge wakati wote nikiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa. Aidha, nawatakia kila la kheri na fanaka kwenye Uchaguzi Mkuu ujao na ni matumaini yangu kuwa tutakutana tena hapa Bungeni katika kipindi kijacho.

MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/21

Makadirio ya Mapato

86. **Mheshimiwa Spika**, katika Mwaka wa Fedha 2020/21, Wizara inatarajia kukusanya maduhuli ya jumla ya **Shilingi 85,103,000.00** kutoka katika mafungu yake matatu kwa mchanganuo ufuatao:

Jedwali Na 3: Makadirio ya Kukusanya Mapato kwa Mwaka wa Fedha 2020/21

Fungu	Makadirio ya Maduhuli 2019/20
38 – NGOME	22,000,000.00
39 – JKT	61,903,000.00
57 – Wizara	1,200,000.00
Jumla	85,103,000.00

Matumizi ya Kawaida na Maendeleo

87. **Mheshimiwa Spika**, Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2020/21, inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Shilingi 2,141,034,489,000.00** kwa mafungu yote matatu ambapo kati yake, **Shilingi 1,977,034,489,000.00** ni kwa ajili ya matumizi ya kawaida na **Shilingi 164,000,000,000.00** ni kwa ajili ya kugharamia miradi ya maendeleo. Mchanganuo kwa kila Fungu ni kama ifuatavyo:

Jedwali Na 4: Mchanganuo wa Bajeti kwa Fungu kwa Mwaka wa Fedha 2020/21

Fungu	Matumizi ya Kawaida (TZS)	Matumizi ya Maendeleo (TZS)	Jumla (TZS)
38-NGOME	1,607,164,984,000.00	10,000,000,000.00	1,617,164,984,000.00

39-JKT	350,234,958,000.00	4,000,000,000.00	354,234,958,000.00
57-Wizara	19,634,547,000.00	150,000,000,000.00	169,634,547,000.00
Jumla	1,977,034,489,000.00	164,000,000,000.00	2,141,034,489,000.00

MWISHO

88. *Mheshimiwa Spika*, naomba kutoa Hoja.

KIAMBATISHO NA.1

UTEKELEZAJI WA ILANI YA UCHAGUZI YA CHAMA CHA MAPINDUZI 2015-2020 KATIKA MWAKA WA FEDHA 2019/20

Serikali kupitia Wizara imeendelea kutekeleza Ilani ya Uchaguzi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM), ya mwaka 2015-2020 pamoja na majukumu mengine ya Wizara. Katika Mwaka wa Fedha 2019/20 Wizara imetekeleza Ilani ya uchaguzi ya CCM 2015 – 2020 kama ifuatavyo:

Ibara 146 (i) *Kuviwezesha vyombo vya ulinzi na usalama kwa kuviongezea raslimali watu na raslimali fedha kwa kadri uchumi utakavyoruhusu.*

Utekelezaji: Katika kipindi husika Serikali imetoa kibali cha ajira kilichowezesha kuandikisha Maafisa na Askari. Aidha, Wizara ilipatiwa Watumishi wa Umma katika kada ya Afya. Katika kutekeleza majukumu yake Mhe. Rais na Amiri Jeshi Mkuu amekuwa akitunuku Kamisheni kwa Maafisa wanaohitimu mafunzo katika Chuo cha Mafunzo ya Kijeshi Monduli (TMA) na nje ya nchi.



Mhe. Dkt. John Pombe Joseph Magufuli Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Amiri Jeshi Mkuu akikagua gwaride la Maafisa wapya kundi la 67/19 kabla ya kuwatunuku Kamisheni katika viwanja vya Ikulu Dar es Salaam tarehe 08 Februari, 2020.

Ili kuwajengea uwezo Maafisa na Askari wake kiutendaji katika ngazi mbalimbali, Serikali kwa kupitia Wizara imeendelea kuliimarisha Jeshi kwa kuwapatia mafunzo ya weledi Wanajeshi katika Shule na Vyu vya Kijeshi ndani na nje ya nchi. Aidha, Serikali imekuwa ikiongeza bajeti ya Wizara kila mwaka wa fedha kulingana na hali ya uchumi wa nchi yetu.

Ibara 146 (ii) *Kuendelea kuboresha maslahi ya watendaji katika vyombo vya Ulinzi na Usalama*

Utekelezaji: Serikali imeendelea kuboresha maslahi ya Wanajeshi na Watumishi wa Umma kwa kuwapatia mishahara na posho mbalimbali kwa wakati. Aidha, Wizara imeendelea kuboresha huduma za afya na tiba kwa Wanajeshi ikiwemo ununuzi wa dawa na vifaa tiba kukidhi mahitaji ya Hospitali za Jeshi ikiwa ni pamoja na utoaji huduma ya usafishaji wa figo baada ya kupata mashine za *dialysis*.

Ibara 146 (iii) *Kuendelea kuweka mazingira mazuri yanayoliwezesha Jeshi la Kujenga Taifa kuimarisha mafunzo kwa vijana wanaojiunga kwa hiari na wale wanaojiunga kwa Mujibu wa Sheria.*

Utekelezaji: Katika utekelezaji wa Ilani ya CCM, Jeshi la Kujenga Taifa limeendelea kujenga uwezo kwa kuongeza kambi mpya. Aidha, katika Mwaka wa Fedha 2018/19 Jeshi la Kujenga Taifa limejenga kambi mpya ya Kikosi cha Jeshi 830 katika eneo la Mkupuka Wilaya ya Kibiti ambayo kwa sasa imeanza kuchukua vijana kwa Mujibu wa Sheria na wa kujitolea. Hata hivyo, Jeshi la Kujenga Taifa limeendelea kujenga uwezo kwa Wakufunzi kupitia Chuo cha Uongozi cha Jeshi la Kujenga Taifa kilichopo Kimbiji na hivyo kuendelea kuweka mazingira mazuri ya mafunzo kwa vijana wanaojiunga na Jeshi la Kujenga Taifa.



Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama ilipotembelea Mradi wa ujenzi wa bwalo kwenye Kikosi kipya cha Jeshi 830 – Kibiti, Mkoa wa Pwani tarehe 15 Machi, 2020.

Ibara 146 (iv) Kuendelea kushirikiana na Umoja wa Mataifa (UN) na Umoja wa Afrika (AU) katika shughuli za Ulinzi wa Amani kwenye nchi mbalimbali Duniani ili majeshi yetu yaendeleo kupata uzoefu na mbinu za kisasa za ulinzi wa amani.

Utekelezaji: Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania (JWTZ) limeendelea kushirikiana na Jumuiya za Kikanda na za Kimataifa, katika Operesheni za Ulinzi wa Amani chini ya Umoja wa Mataifa na Umoja wa Afrika ili kuleta amani na usalama kwenye nchi zenye migogoro na machafuko. Kwa kuzingatia hayo, JWTZ limeendelea kupeleka Maafisa na Askari katika Operesheni za Ulinzi wa Amani katika nchi za Lebanon, Sudan, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo – DRC, na Jamhuri ya Afrika ya Kati – CAR.

Aidha, Jeshi linao Maafisa Wanadhimu, Waangalizi wa Kijeshi, na Makamanda kwenye operesheni za ulinzi wa amani nchini Sudan, Sudan Kusini, Lebanon, Jamhuri ya Afrika ya Kati na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo.

Vile vile, Jeshi limekuwa likishiriki katika vikao mbalimbali vya kikanda ikiwemo mikutano ya Umoja wa Afrika, Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC), Jumuiya ya Maendeleo Kusini mwa Afrika (SADC) na Nchi za Eneo la Maziwa Makuu.

Katika kuimarisha ushirikiano kwa Jumuiya za Kikanda na nchi rafiki, Jeshi limeshiriki mazoezi mbalimbali yafuatayo na nchi za kanda ya SADC, EAC na nchi nyingine ikiwemo:

- a. **Shared Accord:** Zoezi hili lilifanyika nchini Rwanda mwezi Agosti, 2019;

- b. **Ushirikiano Imara 2019:** Zoezi hili la Kituo cha Uamrishaji lilifanyika nchini Uganda Novemba, 2019; na
- c. Maandalizi ya zoezi la **Beach Landing Operation:** yaliyofanyika Mapinga - Bagamoyo, kuanzia tarehe 22 Desemba, 2019 hadi 16 Januari, 2020.

Jeshi pia lilishirikiana na nchi rafiki katika masuala mbalimbali ya kiulinzi mfano katika Mwaka wa Fedha 2019/20 JWTZ lilipata msaada kutoka Serikali ya Ujerumani wa ujenzi wa Karakana ya matengenezo ya magari.

Ibara 146 (vi) *Kuendelea kushirikiana na Mataifa mengine na Asasi za Kimataifa katika kupambana na makosa yanayovuka mipaka (Cross Border Crimes) hasa ugaidi, uharamia, utakatishaji wa fedha haramu (money laundering), biashara haramu ya madawa ya kulevya na usafirishaji wa binadamu.*

Utekelezaji: Wizara kupitia Jeshi la Ulinzi la Wananchi wa Tanzania imeendelea kushirikiana na Vyombo vingine vya Ulinzi na Usalama nchini na Mataifa mengine katika kupambana na matishio ya kiusalama yakiwemo ugaidi, uvuvi haramu, uharamia, biashara haramu ya madawa ya kulevya na usafirishaji haramu wa binadamu. Ushirikiano huu ambao umefanywa kupitia mafunzo na Operesheni mbalimbali umeliwezesha JWTZ kupata uzoefu na kujifunza mbinu mpya za kupambana na wahalifu wa makosa hayo.

Mchanganuo wa Fedha Zilizopokelewa Kuanzia Julai 2019 Hadi Machi, 2020

Fungu	Matumizi Yaliyoidhinishwa	Bajeti ya Mwaka ya Fedha 2019/20	Kiasi Kilichopokelewa hadi Machi, 2020	Asilimia
38 - NGOME	Mishahara	1,102,392,157,000.00	847,622,973,405.20	76.89
	Fedha za Chakula	210,751,950,000.00	156,609,341,000.00	74.31
	Matumizi Mengineyo	31,503,201,000.00	66,954,844,374.68	212.53
	Posho ya Msamaha wa Kodi	62,079,600,000.00	46,599,700,000.00	75.06
	Maendeleo	6,000,000,000.00	2,515,468,293.00	41.92
	Jumla ya Fungu	1,412,726,908,000.00	1,120,302,327,072.90	79.30
39 - JKT	Mishahara	189,923,371,000.00	153,604,697,996.00	80.00
	Fedha za Chakula	52,200,000,000.00	51,084,743,500.00	97.8
	Matumizi Mengineyo	30,419,054,000.00	21,535,071,497.16	63.0
	Mafunzo ya Vijana kwa Mujibu wa Sheria	16,000,000,000.00	16,000,000,000.00	100.0
	Posho ya Msamaha wa kodi	11,493,000,000.00	8,619,750,000.00	75.0
	Maendeleo	2,000,000,000.00	0	0.00
	Jumla ya Fungu	302,035,425,000.00	250,844,262,993.16	83.00
57 - WIZARA	Mishahara (Wizara na Mashirika)	10,170,965,000.00	6,743,468,500.00	66.3
	Ruzuku (Mashirika na Majenerali)	6,874,634,814.00	3,619,750,839.80	52.65
	Matumizi Mengineyo	2,229,410,186.00	2,419,840,541.00	108.54
	Maendeleo	120,000,000,000.00	103,678,216,872.26	86.40
	Jumla ya Fungu	139,275,010,000.00	116,461,276,753.06	83.62
	JUMLA KUU	1,854,037,343,000.00	1,487,607,866,819.12	80.24